

Toimihenkilöt 1983

Hallitus

Puheenjohtaja

Gun Holmström
Korkeavuorenkatu 8 C 18
00120 Helsinki 12
90-631828

Vera puh.joht

Marja-Liisa Koivunen
Porslahdentie 12 as. 8
00960 Helsinki 96
90-317171

Sihteeri

Irma Koponen
Kaskenkaatajantie 16 A 15
02100 Espoo 10
90-466098

Tapani Koivunen
Porslahdentie 12 as. 8
00960 Helsinki 96
90-317171

Anita Soinjoki
Suonotkontie 4 A 9
00630 Helsinki 63

Rahastonhoitaja

Solveig Bergholm
Suonotkontie 4 B 20
00630 Helsinki 63

POSTISIIRTOTILI

42454 - 7

CHESSIE - lehti
päätoim. Gun Holmström

ILMOITUKSET

1/1 sivu mk 50:00
1/2 sivu mk 30:00

1/4 sivu mk 20:00
Rivi-ilmoitukset
mk 10:00/kolme riviä

Ei jäsenet maksavat kaksinkertaisen hinnan kaikista mainoksista

Tämän lehden ilmestyessä on juuri joukko "chesapekehulluja" kerhon jäseniä palannut Ruotsinretkeltään pääsiäisenä. Ruotsissa järjestetään tänä vuonna poikkeuksellisesti treffit pääsiäisenä ja huhujen mukaan näyttelyyn on ilmoitettu 42 koiraa. Tämä määrä tekee tilaisuudesta Euroopan mittavimman. Paitsi koiria, paikalla on rodun harrastajia Suomesta, Norjasta, Tanskasta, Hollannista, Englannista ja USA:sta ruotsalaisten lisäksi. Suomesta on paikalla sunnitelmien mukaan seitsemän kerhon jäsentä koirineen.

Lehdessä on tällä kertaa Anita Soinjoen kääntämä artikkeli chessien koulutuksesta. Kirjoittaja - Eloise Cherry - on tunnetuimpia amerikkalaisia koepuolen chesapekeharrastajia. On vain muistettava, juttua luettaessa, ettei Euroopassa käytetä "pakkonoutomenetelmää". Täällä luotamme koirien taipumuksiin ja opetamme niitä pehmeällä tavalla tuomaan ja luovuttamaan.

Hyvää kevättä toivottaen

Gun Holmström

Fjälldraget 1983

"Tuima viima ja tuisku purevat luihin ja ytimiin, kahden hiihtäjän vetäessä koiransa ahkiota tunturien ympäröimässä kanjonissa 850 metrin korkeudessa. Yksivaljakon väsynyt saksanpaimenkoira tulla jolkuttelee jonkin verran miesten takana valjaista riisuttuna. Sen karvapeite on monella jakauksella kovasta tuulesta johtuen. Koira pyrkii uralta sivuun ja haluaisi kaivautua lumikuoppaan päästäkseen viimalta suojaan. Miehet antavat vyölaukuistaan koiralle suklaata ja ruisvoileipiä, jolloin koiran vauhti alkaa miltei kohta parantua. Jonkin matkan kuluttua laitetaan koira valjaisiin ja se on taas kunnossa taistelemaan muiden valjakoiden vauhdissa. Uupumuksen yllättämänä joutuu eräs valjakko pystyttämään teltan kesken taipaleen, välttyäkseen kohmettumasta hangelle. Teltassa keitetyt sissimuonat tekevät tehtävänsä, ja valjakko jatkaa taas matkaansa, saapuen maaliin illan hämärtyessä ajassa 8 t 32 min.

Tällainen oli ensimmäinen kilpailupäivä vuoden 1983 Fjälldragetissa eli kolmen päivän tunturivetokirpailussa Kiirunassa, jota myös maailman raskaimmaksi vetokoirakilpailuksi mainostetaan."

Tämä kilpailu on monien vetokoiraurheilua harrastajien yksi mahdollisista kilpailukauden päätavoitteista.

Monet teistä lukijoista kysytte ehkä mielessänne, mitä tällä tarinalla on tekemistä meidän Chessi-lehdessämme ja olisiko Chessistä vetokoiraksi.

Minäpä vastaan; tämäntalvisten vetokilpailukokemuksieni perusteella voin sanoa että, Chessimme suurina, voimakaina ja nopeina koirina soveltuvat erinomaisesti vetokoiriksi, myöskin kilpailumielessä. On ollut erittäin miellyttävää todeta, muiden lajiharrastajien myönteinen suhtautuminen uutta rotua kohtaan. Olemme Kassun kanssa herättäneet kilpailupaikoilla uteliaita ja epäuskoisia tunteita, mutta emme ole kertaakaan tunteneet olevamme ulkopuolisia muiden joukossa. Vanhemmat harrastajat jakavat mielellään neuvoja ja kokemuksiaan - nehan ovat ensiarvoisen tärkeitä meille uusille lajiharrastajille.

Uskon, että oikealla, tehokkaalla ja riittävällä harjoituksella voimme tasapäisesti kilpailla muiden lajia harrastavien rotujen kanssa.

"Seuraavassa muutamia peruseriaatteita vetokoiran valmentamisesta

- Vasta noin kahden vuoden ikäinen koira on kasvanut valmiiksi kestääkseen täysipainoisen lajiharjoittelun.
- Alle 1,5 vuotiasta koiraa ei varsinaisesti treenata.
- Huolehdi koirasi terveydestä, tassujen kunnosta, ruokinnasta - älä harjoittele sairaan koiran kanssa.
- Lepopäivät kuuluvat jokaiseen harjoitusohjelmaan.
- Lepo on tärkeä "lääke" väsyneelle tai haluttomalle koiralle.
- Koiran vetokunto perustuu nousujohteiseen harjoitteluun.
- Peruskunto hankitaan ennen kilpailukautta.
- Pyri saamaan sekä oma, että koirasi kunto toisiaan vastaavaksi - ette kumpikaan joudu tällöin tukeutumaan toisten vetoapuun.
- Koiralle ei voi laatia tarkkaa harjoitusohjelmaa. Jokainen harjoituskerta on suunniteltava erikseen edellisen harjoituksen perusteella.
- Mahdolliset esiintulevat harjoitusvirheet saat selville tutkimalla päiväkirjaa."

Opetettu, treenattu vetokoira on muutenkin erinomainen ulkoilu- ja retkeilykaveri, se vetää keväesti mukanaan perheen välipalat, vara-vaatteet ym. mahdolliset tarvikkeet. Kun talossa on vauvaikäisiä lapsia, voi koira auttaa koko perhettä pääsemään yhdessä pitemmälle hiihtolenkille. Koira voi vetää lasta ahkiassa muun perheen vauhtia. Treenattu koira antaa tarvittaessa vetoapua myös väsäntäneelle hiihtäjälle vetonaran avulla.

"Ei raadantaa

Vaikka vetävän koiran käyttömahdollisuudet ovatkin moninaiset, tulee joka hetki silti muistaa, että tehtävien ensisijaisena tarkoituksena on saada koko perhe - siis myös koira - liikkumaan yhdessä iloisesti. Koira ei saa koskaan rasittaa yli sen voimien, eikä siitä saa tehdä työjuhtaa. Muistettakoon, että Englannissa laki kieltää tänäkin päivänä koirien kaikkinaisen käytön vetotehtäviin. Kielto saatettiin voimaan, kun viimevuosisadalla koiran käyttö köyhän kansan halpana vetojuhtana sai yhä epäinhimillisempiä piirteitä.

Koira toki ilmaisee itse nopeasti, milloin rasitus on käynyt liian suureksi. Toiset yksilöt eivät tarvitse kuin yhden epämiellyttävän vetokokemuksen, kun valjaiden näkeminenkin saa ne luikkimaan karhuun. Oikein kohdeltu koira sen sijaan suhtautuu vetovälineisiin samoin kuin taluttimeenkin: mennään yhdessä ulos pitämään hauskaa."

Kaikki vetoasioista kiinnostuneet Chessi-ihmiset, soitellaan ja suunnitellaan yhdessä ainutlaatuisen rotumme suurempaa esiintymistä ensitaivalvetokilpailutapahtumien yhteydessä.

Matti Lahti
(90) 288 184

Otteet: Suomen reki- ja vetokoiraliitto ry:n vuosikirjasta 1982-83

NOUTAJAROTUJEN TAIPUMUSKOESÄNNÖT

SKL-FKK:n valtuuston 26.11.1983 hyväksymät
3 vuoden koeajalle alkaen 1.3.1984

1 § Yleistä

Noutaja on metsästyskoira, jonka päätehtäviin kuuluu ammutun pienriistan talteenotto metsästäjälle. Tyypillinen noutaja on iloinen ja vilkas, luottavainen ja ystävällinen luonteeltaan.

Kokeen tarkoituksena on todeta vastaavatko koiran luonne ja käyttöominaisuudet rotumääritelmää ja onko koiralla edellytyksiä koulutettavaksi pienriistan talteenottoon ja noutajien metsästyskokeeseen.

Koe on tarkoitettu sekä kouluttamattomille että eri koulutusasteissa oleville yli 8 kk:n ikäisille noutajille.

2 § Järjestäminen

Järjestävän yhdistyksen on saatava lupa kokeen järjestämiseen rotujärjestön hallitukselta ja anottava koe SKL-FKK:n määräysten mukaan.

Anomuksessa on mainittava ylituomari ja hänen varamiehensä sekä muut tuomarit, koeaika ja -paikka, järjestäjä, ilmoittautumismaksun suuruus sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoittautuminen ja maksu on suoritettava.

3 § Osallistumisoikeus

Kokeisiin saavat osallistua SKL-FKK:n rekisteröimät yli 8 kk:n ikäiset noutajat, samoin FCI:n jäsenjärjestön rekisteröimät ulkomaalaisen omistamat noutajat. Koetoimikunnalla on oikeus rajoittaa kokeisiin osallistuvien koirien lukumäärää olosuhteiden niin vaatiessa ottaen huomioon SKL-FKK:n ohjeet osanottorajoituksista.

Koiran on oltava rokotettu SKL-FKK:n määräysten mukaisesti ja koiran ohjaaja esittäköön koepaikalla koiran rokotustodistuksen.

Kokeisiin ei saa osallistua:

- kiimainen narttu
- kantava narttu 30 vrk ennen ja 42 vrk jälkeen synnytyksen
- tarttuvaa tautia sairastava koira
- koira, jolla on kokeen suoritusta vaikeuttava vamma, josta koira kärsii tai koira, joka on vamman takia puudutettu
- ylituomarin tai hänen perheenjäsenensä omistama tai ohjaama koira

- kokeessa toimivan tuomarin tai toimitsijan koira
- tuomari ei saa arvostella viimeisen 6 kuukauden aikana luonaan kouluttamaansa koiraa

4 § Ilmoittautuminen

Kokeisiin on ilmoittauduttava viimeistään neljätolista vuorokautta ennen koepäivää, ellei toisin ole määrätty.

Jos koira 3 §:ssä mainituista tai niihin verrattavista syistä on estynyt osallistumasta ja ohjaaja esittää tästä eläinlääkärintodistuksen tai siihen verrattavan tosittien, maksettakoon ilmoittautumismaksu takaisin.

Viikkoa ennen koetta tapahtuneista tuomarimuutoksista ilmoitettakoon osanottajille kirjallisesti tai suullisesti ja sitä myöhemmistä muutoksista suullisesti koepaikalla ennen kokeen alkua. Osanottajalle, joka tästä syystä haluaa peruuttaa osanottonsa, maksettakoon ilmoittautumismaksu takaisin.

Muutoin takaisinmaksu on koetoimikunnan harkittavissa.

5 § Valitukset

Kilpailija, joka katsoo etujaan loukatun, ilmoittakoon asiasta välittömästi ylituomarille, joka pyrkiköön selvittämään asian.

Kilpailija, joka on tyytymätön ylituomarin tekemään selvitykseen, on oikeutettu tekemään kirjallisen valituksen rotujärjestön hallitukselle kahdeksan vuorokauden kuluessa koepäivästä.

Valitusmaksu, joka on ilmoittautumismaksu kaksinkertaisena, maksetaan takaisin jos valitus hyväksytään.

Rotujärjestön hallituksen ratkaisuun tyytymätön voi edelleen valittaa SKL-FKK:n hallitukselle neljäntolista vuorokauden kuluessa ratkaisusta tiedon saatuaan. Tällöin ei valitusmaksua kanneta.

Rotujärjestö antakoon valituksen johdosta lausuntonsa SKL-FKK:n hallitukselle.

Kokeen järjestäjä tai tuomari eivät vastaa kokeen aikana koiralle aiheutuneista vahingoista. Koiran aiheuttamista vahingoista vastaa koiran omistaja tai haltija.

6 § Koiran ohjaaja

Koiran ohjaajan on seurattava tuomarin antamia ohjeita. Ohjaaja, joka rikkoo sääntöjä, ei noudata annettuja ohjeita, häiritsee tuomarin toimintaa tai kokeen aikana julkisesti arvostelee tuomaria, voidaan sulkea pois kokeesta ja tehtäköön siitä silloin merkintä ylituomarin kertomukseen.

Pyrkimyksenä kuitenkin olkoon, että hyvä ja luottavainen henkilö vallitsee koiran ohjaajan ja tuomarin välillä.

Ohjaajaa saadaan vaihtaa kesken kokeen vain, jos hän on loukkaantumisen tai muun siihen verrattavan pakottavan syyn vuoksi kykenemätön jatkamaan koetta.

Piikkiannon käyttö ja koiran kurittaminen koepaikalla ei ole sallittua.

Kokeen kaikissa vaiheissa ohjaajan on pyrittävä antamaan koiran itsenäisesti esittää taipumuksiaan ja taitojaan, etenkin oma-aloitteista noutotaipumusta. Ohjaaja saa harkintansa mukaan kannustaa koiraa, muistaen kuitenkin, että hillitty ja ystävällinen äänenkäyttö kuuluu metsästyksen luonteeseen ja edistää noutajan koulutusta.

Tarkoitus on, että ohjaaja tarvittaessa auttaa ja tukee koiransa äänellään, eleillään ja pillillä. Muita apuneuvoja hän ei saa käyttää ilman tuomarin lupaa.

Ohjaaja voi pitää koiran kytkettynä suoritusten alussa.

7 § Kokeiltavat ominaisuudet

- suhtautuminen vieraisiin ihmisiin ja koiriin	- Noutaja on iloinen, vilkas, luottavainen ja ystävällinen luonteeltaan.
- itseluottamus ja aloitekyky	- Noutaja ryhtyy selvittämään määrätietoisesti ja oma-aloitteisesti sille osoitettua tehtävää.
- suhtautuminen laukauksiin	- Noutaja on laukauksen aikana rauhallinen, keskittynyt ja äänetön. Koiran saa pitää kytkettynä.
- vainun käyttö	- Noutaja löytää vainuaan käyttäen riistat ja dummyt.
- hakuinto	- Noutaja liikkuu ripeästi ja vauhtinsa säilyttäen kunnes löytää riistaa tai dummyn tai kutsutaan pois.
- noutohalu	- Noutaja tarttuu riistaan tai dummyyn mieluiten oma-aloitteisesti.
- nouto-ote	- Noutajan ote riistasta tai dummystä on pehmeä ja varma.
- palauttaminen	- Noutaja palauttaa riistan tai dummyn ripeästi mieluiten ohjaajan käteen.

- uimahalu - Noutaja on hyvä uimari, joka menee mielellään veteen.
- yhteistyöhalu - Noutaja haluaa toimia yhteistyössä ohjaajan kanssa.

8 § Kokeen suorittaminen

Tuomari arvostelee koiran käyttäytymisen vesityöskentelyn, hakutyöskentelyn ja jäljestämisen perusteella. Näitä ei arvostella osasuorituksina vaan ne muodostavat kokonaisuuden, jonka perusteella tuomari muodostaa käsityksen koirasta.

- käyttäytyminen - Kokeen alussa tuomari tarkkailee koirien käyttäytymistä noin kuuden koiran ryhmissä sekä tutustuu jokaiseen koiraan. Tämän lisäksi tuomari seuraa koirien käyttäytymistä koko kokeen ajan.
- vesityöskentely - Yksi dummy heitetään avoveteen noin 15 m rannasta, jonka jälkeen koira noutaa sen.
- Yksi vesilintu heitetään mieluiten harvaan kaislikkoon noin 15 - 25 m rannasta.
- hakutyöskentely - Heitetään kuusi esinettä, joista kolme on dummyjä ja kolme lintuja. Pisin nouto on noin 50 m ja lyhin noin 15 m.
- Ennen osuuden alkua voidaan heittää yksi dummy avomaastoon, jonka jälkeen koira saa noutaa. Maasto valitaan siten, että koira näkee useimmat heitot, mutta ohjaaja ei lähtöpaikalta aina näe putoamispaikkaa.
- Yhden heiton yhteydessä ammutaan laukaus (haulikko). Tarpeen vaatiessa voidaan ampua toinen laukaus (traineri tai haulikkoadapteri).
- Mikäli koira tarvitsee noutokehotuksia, ohjaaja saa tuomarin luvalla siirtyä lähemmäksi putoamispaikkoja.
- jäljestäminen - Laahausjälki tehdään niin, että tuomari voi seurata koiran työskentelyä sekä jäljellä että kaadolla. Koiran tulee mieluiten oma-aloitteisesti noutaa kani. Jäljen pituus on noin 80 m. Votokani jätetään jäljen päähän.

9 § Riista - dummy

Riistana käytetään sekä lintuja että kaneja. Lintuina käytetään riistalintuja, variksia sekä lokkeja. Kokeessa on käytettävä vähintään kahta eri lintulajia, kuitenkin niin, että kaikilla koirilla käytetään samoja lajeja. Kanit saavat painaa 1,5 - 3 kiloa, linnut 0,25 - 1,0 kiloa, dummyt noin 0,5 kiloa ja dummyjen ympärysmitta noin 27 cm.

Mikäli pakasteriistaa käytetään, sen tulee olla täydellisesti sulanutta.

10 § Arvostelu

Koiralle on kaikissa tilanteissa tehtävä oikeutta. Tuomari pyrkiköön toimimaan niin, että koira saa kaiken mahdollisen avun taipumustensa osoittamiseen.

Tuomarilla on oikeus kokeilla samaa koira useampia kertoja erilaisissa tilanteissa saadakseen niin hyvän kuvan kuin mahdollista kyseisen koiran taipumuksista ja luonteenomaisuuksista.

Tuomarilla on oikeus keskeyttää koe mikäli koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö on niin puutteellista, että kokeen suorittaminen on mahdotonta tai koiralla on sellaisia ominaisuuksia, ettei kokeen jatkaminen ole mielekäästä. Arvostelulomakkeeseen merkitään keskeyttämisen syy sekä onko keskeyttäminen tapahtunut tuomarin tai ohjaajan aloitteesta.

Arvostelussa on käytettävä hyväksyttyä lomaketta.

Arvostelu suoritetaan hyväksytty - hylätty -periaatteella.

Koiran kaikkien ominaisuuksien on oltava hyväksyttyjä, jotta se saavuttaisi hyväksytyin lopputuloksen.

Koiran kaikki osasuoritukset arvostelee sama tuomari.

Hyväksytystä suorituksesta annetaan kunniakirja.

dummy = pehmeä noutoesine

traineri = noutoesineen heitin

adapteri = haulikon sisäpiippu heittimen panoksia varten

Olet varmaan usein kuullut kerrottavan kissan ja koiran suhteesta. Taistelevat naapurisi ovat ehkä mielestäsi "kuin kissa ja koira". Kissojen suhteesta koiriin ja koirien suhteesta kissoihin on lukuisia kaskuja, vitsejä, satuja, juttuja ja tositarinoitakin.

Chessielehden toimitus päätti selvittää tämän merkittävän suhdannekysymyksen pojiaan myöten ja haastatteli muutamaa chessieperhettä johon kuuluu myös kissa. Näiden haastattelujen pohjalta voidaan vanhat vitsit koiran ja kissan luontaisesta vihamielisyydestä toisiaan kohtaan heittää romukuoppaan.

Avauspuheenvuoro olkoon Eeva Rapelin ja Fiian Järvenpäästä: - Fiia on nyt lähes kaksi vuotias. Kun Fiia tuli taloon oli meillä aikuinen kissa - Mustikka. Mustikka oli hyvin itsenäinen, rauhallinen kissa, joka ei juurikaan välittänyt uudesta tulokkaasta. Fiia sen sijaan oli hyvin utelias ja kiinnostunut Mustikasta. Kyllä kai kissaakin olisi kiinnostanut tutustua lähemmin, mutta se taisi vähän pelätä vauhdikasta pentua. Fiian ja Mustikan välille ei koskaan kehittynyt lämmintä ystävyyssuhdetta, vaikka ne sietivätkin toisiaan varsin hyvin. - Kun sitten Pippuri tuli taloon rakastui Fiia siihen oitis. Koira ei koskaan vahingoittanut kissaa rajuissakaan leikeissä - ja Pippuri jaksoi leikkiä. Pikkukissa ikäänkuin omi Fiian emokseen ja Fiia hyväksyi osansa.

Mitä sitten kertoo Sara von Flittner ja Chali Turusta? - Chalin tullessa taloon oli Oscar-kissa jo 7-vuotias arvonsa tunteva herrasmies. Oscaria ei ilahduttanut lainkaan Chalin riehakuus ja se päätti muuttaa naapuriin. Onneksi muutossuunnitelmat kariutuivat naapurien vastustukseen. Nyt Oscarin on jo sopeutunut tilanteeseen, istuu turvassa pöydän alla ja tarkkailee tilannetta sieltä. Chali kunnioittaa kovasti Oscaria ja Oscar pitää huolen siitä että kunnioittava asenne säilyy jatkossakin. Tosin Chali varastaa kaiken huomion kun tulemme kotiin, eikä Oscar enää vaivaudu tulemaan ovelle vastaan.

Sonja Rosbergillä ja Biancalla oli tilanne päinvastainen - Bianca oli jo 2 vuotias kun kissat tulivat taloon. - Bianca oli valtavan mustasukkainen kun otimme kaksi kissanpentua. Koira piti kissoja kilpailijoinaan ja koetti estää niitä pääsemästä luoksemme. Ei Bianca kissoja vahingoittanut, painoi ne vain maata vasten taasuillaan. Nyt kissat ovatkin muuttaneet pois. Olen kuitenkin varma, että jos Bianca olisi kasvanut kissan kanssa olisi se nämäkin hyväksynyt helpommin.

Minkälaisen kommentin keskusteluun antaa sitten Gun Holmström koirineen? - Vuonna -81 sain ensimmäisen kissani Fabianin. Fabian oli vain kuuden viikon ikäinen kissavauva joutuessaan keskelle koiralaumaa. Siihen aikaan oli minulla Fridan lisäksi pitkäkarvaiset kääpiömäyräkoirat Lotta, Bubblan ja Malin.

Viikon Fabianin saapumisen jälkeen muutti perheeseemme Hulda, 7 viikon ikäinen pitkäkarvaisen kääpiömäyräkoiran pentu. Lotta - joka oli silloin 8 vuotias - kieltäytyi huomaamasta koko kissaa, Fabian oli sille kuin ilmaa. Frida jahtasi Fabian-parkaa kaksi viikkoa ympäri asuntoa, jonka jälkeen se hyväksyi sen täysivaltaiseksi perheenjäseneksi. Frida ja Fabian leikkivät, söivät ja nukkuiivat yhdessä. Parhaiten Fabian kuitenkin ystäväystyi Mäyristyttö Huldan kanssa. Yhdessä ne tappoivat mm. Juuson emän (28 vuotias kaktus). Fabian pudotti sen lattialle ja yhdessä Huldan kanssa palloitteli sillä. Sinnikäistä pelastusyrityksistä huolimatta kaktusvanhus kitui ja kuoli pois. Kun Fridan pennut syntyivät salli se Fabianin käydä niitä katsomassa, vaikka mäyräkoirilta se ilo oli täysin kielletty. Aluksi pennut olivat jopa mukavia mutta kun ne kasvoivat muuttuivat ne Fabianin mielestäilkeiksi ja inhottaviksi. Kun pennuista yksi jäi kotiintuli siitä kuitenkin Fabianin hyvä ystävä ja leikkiveri Fabian nautti tavaroiden pudottelusta Berthan syötäväksi. - Mainitsemisen arvoinen asia on myös se, että Fabian osasi noutaa, palauttaen käteen. Fabian kuoli Hittienpäivänä -83 munuaisvikaan.

Frans - toinen kissani - löytyi syyskuussa -83 Plattimestaruuskisoissa puskosta. Nyt kotona ei ole enää mäyräkoiria. Frans sopeutui alusta asti ihan hienosti, ystäväystyi heti Berthan kanssa ja on nyt, Reetan tultua taloon, ystäväystynyt myös sen kanssa. Frans on yleensä kiltti, mutta sen jälkeen kun hänet leikattiin ovat koirat saaneet kyytiä. Erityisesti Reettaa on mukava kiusata. Fridaa Frans ei saa mukaan leikkiin, mutta muuten Frans saa tehdä sille mitä tahansa - ainakin melkein. Fransin mielipuuhiia onkin nukkua Fridan päällä mukavassa nojatuolissa.

Märja-Liisa Koivusella ja Retulla on vain mukavia kokemuksia kissan ja koiran yhteiselämästä. - Roope-kissa tuli taloon retun ollessa kaksi vuotias. Roope otti kin Retun välittömästi sijaisemokseen. Aluksi Retu ei oikein välittänyt Roopesta, mutta kissan sinnikäs ihailu sai Retunkin sulaamaan. Roope "imee" vieläkin Retun korvia, eikä Retulla mitään sitä vastaan ole päinvastoin. Retu on näistä kahdesta se päättävä puoli, mutta Retu on niin kiltti ja suolejeleva luonteeltaan, että ihastui jopa marsuumme.

Lopuksi, jos sinulla on chessie ja harkitset kissan hankkimista, niin mitä todennäköisimmin kaikki sujuu hyvin jos vain kärsivällisyytesi riittää siihen mitä kissa ja koira voivat yhdessä keksiä.

Kirjasi Anita Kankaanpää

METSÄSTYSKOIRAN KOULUTUS

Metsästäminen ilman koiraa ei kartakaikkiaan ole hauskaa meistä joilla on ollut onni saada metsästää hyvin koulutetun chesapekelahdennoutajan kanssa. Koiran kouluttaminen ei ole kovinkaan vaikeaa, se voi olla hyvin hauskaakin. Metsästäjälle tuottaa tyydytystä tieto että hän suojelee riistaa koiransa avulla, sillä voidaan odottaa sen tuovan kaikki linnut jotka hän ampuu. Chessiet ovat päättäväisiä koiria ja ne jaksavat etsiä haavoittunutta riistaa loputtomiin.

Useita tuhansia chessejä pidetään eräänlaisena metsästyskoira-seurakoira yhdistelmänä, mikä itseasiassa on ihanteellinen ratkaisu. En näe mitään estettä sille että koirasi vpi olla sekä lastesi leikkiveri etalosi vartija ja vielä erinomainen metsästyskumppani. Kaikki riippuu itsestäsi. Jos paneudut asiaan kunnolla on helppoa saada innostunut ja tottelevainen metsästyskumppani joka onnellisena noutaa kaikki ampumasi linnut.

Chessiet ovat syntyperäisiä noutajia, sen näkee jo jopa kuuden viikon ikäisistä pennuista. Kun heittää esimerkiksi pallon pentulaatikkoon, pennut alakavat heti kilpailla siitä ja tuokion kuluttua joku kantaa sitä suussaan. Usein näkee pennun ajavan takaa lehteä joka tuuli on lennättänyt ohi, poimivan sen suuhunsa ja kantavan sitä - ihan vain huvikseen. Tätä taipumusta sinun tukee rohkaista, sillä tätä varten koirasi on olemassa. sen tulee löytää ampumasi linnutja tuoda ne sinulle.

Parhaat metsästyskoirat saadaan tietenkin kouluttamalla koira oikealla asianmukaisella tavalla. Ei kuitenkaan ole olemassa mitään syytä ettei tavallinen metsästäjä pystyisi kouluttamaan omaa koiraansa mikäli hän on valmis uhraamaan hieman aikaa ja energiaa asian hyväksi.

Pennun koulutukseen tulee varata aikaa joka päivä, vaikka vain 10 - 15 minuuttia. Koiran kanssa on työnneskeltävä paikassa jossa ei ole häiriötekijöitä kuten melua, toisia koiria tai ohikulkevia ihmisiä. Aloita panemalla kuristuskaulain pennullesi., kytke talutin ja ohjaa pentu vasemmalle puolellesi, Anna käsky "seuraa" ja rohkaise pentua seuraamaan. Pennun liikkeessä tyydyttävästi rinnallasi kiitettyäsi sitä hyvästä

yhteistyöstä annat sen olla rauhassa seuraavaan päivään. Tämän joutuu ehkä toistamaan usean päivän ajan ennenkuin voidaan siirtyä seuraavaan komentoon:"istu".

Opettaessasi pennulle "istu"-käskyä pakotat vasemmalla kädelläsi hellästi sen takapäin maahan samalla kuin oikealla kädellä nykäiset hie-man taluttimesta. Kiitä pentua ylenpalttisesti kun se tekee sen oikein. Tämän jälkeen yhdistetään komennot seuraa ja istu ja harjoitellaan kunnes se osaa ne kunnolla. Kiitosta ei nytkään saa unohtaa! Koulutusta ei saa jatkaa liian kauan, on muistettava leikkiä pennun kanssa kun se on ohi.

Seuraava komentosana joka sen on opittava on "paikalla". Tämä on hyvin arvokas sana ja hyödyllinen monessa eri tilanteessa. Käskettyäsi ensin pentusi seuraamaan, sitten istumaan on aika tutustuttaa se käskyyn paikalla. Pentu on tässä tilanteessa luonnollisesti yhä kytkettynä. Siirry pios sen luota annettuasi ensin käskyn "paikalla". Sen jälkeen tulet takaisin pennun istuessa yhä "paikalla". Muutaman päivän/opetuskerran kuluttua voit kierellä pennun ympärillä sen pysyessä paikallaan. Kun pentu tekee hyvin sen minkä käsket, keskeytä oppitunti ja leiki sen kanssa.

Tärkeintä on tehdä ero työn ja leikin välillä. On vaadittava että pentu tekee työnsä, kun työ on tehty kunnolla pentua kehutaan. Kouluttajan tulee olla ystävällinen mutta määrätietoinen. Työnteon jälkeen pennulle tulee varata aikaa leikkimiseen.

Seuraavaksi pennun on opittava noudattamaan komentoa "tänne". Anna koiralle käskyt "seuraa", "istu", ja paikalla ja sen ollessa vielä kytkettynä vielä komento "tänne". Samalla kun annat komennon nykäiset taluttimesta ja kävelet muutaman askeleen taaksepäin. Pennun tultua luoksesi on muistettava kehua sitä maasta taivaaseen. Luoksetulon tulee olla mielyttävä koulutus pennulle, sen seurauksena on aina kehuja ja hyväilyjä.

Nyt voit yrittää tehdä edellämainitut liikkeet ilman talutinta, suljetussa paikassa tietenkin. Mikäli pentu jättää tottelematta jotain komentoa se kytketään välittömästi ja pakotetaan suorittamaan liike kunnolla.

Kaikki harrastelijat eivät onnistu pakottamalla saamaan koiransa noutamaan. Henkilökohtaisesti olen sitä mieltä, että mikäli sinulla on työs-kentelyynhalukas noutaja voit opettaa sen "pitämään" dummin suussaan,

tämä riittääkin tavalliselle metsästyskoiralle. Jos koira pudottaa dummyn, pistä se takaisin sen suuhun, pakota koira pitämään sitä suus-
saan ja kantamaan sitä samalla kun käsket koiran seurata kytkettynä.
Koira ymmärtää pian että dummya tulisi pudottaa. Viimeistään tilanne
, joka syntyy kun lähdet metsästämään koirasi kanssa ja se pudottaa
haavoittuneen linnun joka välittömästi lähtee karkuun, opettaa sille
että riista on "pidettävä". Muista aina harjoituksissasi käyttää dum-
myä ei lintua.

Minun on vielä toistettava että kiitosten suhteen on oltava avokätinen
ja harjoituksia pidettävä niin lyhyinä ettei koirasi keskittymiskyky
heikkene. "Paikalla" on käsky jota tulet myöhemmin käyttämään kun ope-
tat koirallesi kaksoinoutoa. Samaa käskyä käytetään myös kun koira o-
petetaan "paukkuvarmaksi".

"Ei" on äärettömän tärkeä käsky - sillä on monta hyvää käyttöä. Sana
tulisi lausua kovalla ja epämielyttävällä äänensävyllä ja se tarkoit-
taa oikeastaan: "Lopeta heti mitä olet tekemässä"! Joskus se jopa tar-
koittaa: "Älä uskallakaan tehdä mitä ajattelit"! Usein käskyä varmuuden
vuoksi tehostetaan pienellä läimäyksellä takapuolelle.

Minä en salli lasten harjoitella noutamista nuoren "vihreän" koiran
kanssa. Pyydä heitä jättämään se mielestään kunnes koira on vanhempi
ja osaa tehdä työnsä hyvin. Lapsille (ja muillekin - toim.huomautus)
tulee myös selittää, että tikkujen ja kivien heittäminen koiralle on
kiellettyä, sillä se tekee helposti koiran "kovasuiseksi". Metsästys-
kauden jälkeen asialla ei enää ole merkitystä, mutta nuoren koiran
koulutusta se haittaa huomattavasti.

Jos koira murisee toisille koirille tai osoittaa halua tappelemiseen
sinun tulee estää se varittömästi. Läimäytä sitä kunnolla remmillä ja
sano "EI". Ellei tämä tehoa älä hetkeäkään epäröi käyttää kovempia
voimakeinoja. Tappeluyritykset on loputtava välittömästi. Tappelun-
haluinen koira ei ole pelkästään harminkappale se on myös ympäristöl-
leen vaarallinen. Esimerkiksi lapsesi voivat loukkaantua jos koirasi
saa tapella. Älä hetkeäkään siedä tällaista käyttäytymistä - lopeta
se heti!

Mikäli haluat täydellisen koiran, tahdot ehkä lähettää pentusi ammatti-
maiselle kouluttajalle. On kuitenkin varmistauduttava siitä, että

kouluttaja varmasti pitää chessiestä sillä kaikki eivät valitettavasti
tee niin. Paikallisen chesapeakekerhon ihmiset voivat auttaa sinua va-
litsemaan kouluttajan joka ei käsittele koirasi liian kovakouraisesti.
Ihmiset pitävät chessie kovana koirana mutta useimmat niistä tottelevat
paremmin ystävällistä kouluttajaa kuin sellaista joka kommandella vie
tahtonsa perille.

Jatkuu seuraavassa numerossa.

Kirjoittanut Mrs Eloise Cherry, kääntänyt suomeksi Anita Soinjoki.

TIEDOTUKSIA TIEDOTUKSIA TIEDOTUKSIA TIEDOTUKSIA TIEDOTUKSIA

Kevään kerhoilta pidetään 26.4.1984 klo. 19.00 kerhon sihteerin Irma
Koposen luona. Os. Kaskenkaatajantie 16 A 15, Espoo (Tapiola).
Kerhoillan aiheena on KOULUTUS . Kerromme myös kuulumisia Ruotsin
chessietreffeiltä.

Vuoden 1984 C H E S S I E T R E F F I T pidetään taas ensi ke-
sänä. Päivämäärä on _____ mikä on hyvä nyt jo ajoissa merkitä
allakkaan. Lisää treffeistä ensi numerossa.

ASTUTUKSIA

INT S & N UCH Chewonki⁺ - Vättlestugans Georgia
5-6.4.1984, kasv. Olavi Laakko

Messukeskus 31.3.1984 tuomarina Inger Westerlund (1 + 1)

ROP-1, CACIB , Vuoden Voittaja -84, FIDELIO AV KMSALÖ, om. Anita
Kankaanpää, Vantaa

ROP-2, CACIB , FATA MORGANA AV KMSALÖ, om. Petri Sipilä, Forssa

Sisältö

Pääkirjoitus	siv. 2	Kuin kissa ja koira	10
Vetokoiraurheilu	3	Metsästyskoiran koul.	12
Taip.koe.säännöt	5	Tiedotuksia	15
